

Uniwersyteckie Liceum Ogólnokształcące
w Toruniu

Przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego

Dokument opracowany przez zespół nauczycieli
pod kierunkiem Ilony Glatzel

I Zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów

1. Ocenianiu podlegają:

- 1) różne formy wypowiedzi pisemnych, w tym tekstów użytkowych, m. in. bieżące prowadzenie notatek z lekcji;
- 2) pisemne odpowiedzi na pytania i polecenia dotyczące odbioru tekstów kultury i zagadnień językowych, w tym z zakresu gramatyki, poetyki i stylistyki – wynikające z bieżącej realizacji programu nauczania, służące ćwiczeniu, utrwalaniu i sprawdzaniu wiedzy i umiejętności;
- 3) prace klasowe bezpośrednio przygotowujące do egzaminu maturalnego (zgodne ze standardami maturalnymi: wypracowania i zadania testowe);
- 4) ustne wypowiedzi przygotowane przez ucznia o zaplanowanej kompozycji (np. przemówienie, prezentacja ustna, referat);
- 5) ustne wypowiedzi służące bieżącej kontroli postępów ucznia w nauce (z lekcji poprzedniej i bieżącej);
- 6) tzw. aktywność (zaangażowanie ucznia w przebieg lekcji w związku z realizowanym materiałem);
- 7) stosunek do przedmiotu i odpowiedzialność ucznia za swój rozwój i samodyscyplinę;
- 8) złożone aktywności i umiejętności, takie jak prezentacje (z wykorzystaniem multimedialnych), udział w projektach, przygotowanie inscenizacji;
- 9) dodatkowe prace dot. zagadnień obowiązkowych podejmowane przez ucznia;
- 10) dodatkowe prace nadobowiązkowe dobrowolnie podejmowane przez ucznia;

2. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia i wpływ (waga) ustalonych za nie ocen (tzw. ocen cząstkowych) na ocenę klasyfikacyjną:

Forma sprawdzania osiągnięć	Waga oceny
Sprawdzian sumujący (zapowiedziany z min. tygodniowym wyprzedzeniem)	3
Kartkówka z trzech ostatnich tematów lekcji	2
Test znajomości treści lektury (10–20-minutowy) – przeprowadzany po terminie wyznaczonym na przeczytanie utworu literackiego	2
Praca klasowa przygotowująca do egzaminu maturalnego	3
Wypowiedź ustna	1-3
Wypracowanie domowe	2
Praca na lekcji	1
Praca domowa	1
Aktywność	1-2
Praca w grupach (ocena dla referującego bądź dla wszystkich członków grupy)	1
Praca dodatkowa (w tym udział w konkursach i olimpiadach)	1-3

II Inne zasady i warunki oceniania osiągnięć edukacyjnych

1. Zgodnie z przepisami prawa oświatowego stosowana jest zasada kumulacji wiedzy, co znaczy, że uczeń powinien w razie potrzeby wykazać się wiedzą i umiejętnościami z poprzednich etapów edukacji, klas programowo niższych oraz materiału w danej klasie realizowanego.
2. Wprowadzając kolejne formy prac klasowych i domowych oraz zadania nowego typu (nieznane jeszcze uczniom), nauczyciel wyjaśnia sposób realizacji zadań trudnych i złożonych oraz stawiane uczniom wymagania.
3. Zapowiadając sprawdziany sumujące, nauczyciel określa zakres materiału objętego sprawdzianem.
4. Sprawdziany sumujące, kartkówki i prace klasowe bezpośrednio przygotowujące do egzaminu maturalnego oceniane są kryterialnie (za pomocą punktacji przeliczanej na oceny), wypracowania domowe oraz wypowiedzi ustne – holistycznie lub kryterialnie (zależnie od formy wypowiedzi, poziomu zaawansowania uczniów i tematu).
5. Ocenione prace klasowe (sprawdziany, kartkówki, wypracowania i inne) oraz wypracowania domowe nauczyciel przedstawia uczniom do wglądu i omawia; prezentuje zasady oceniania, w tym punktację (jeśli była stosowana) i jej przeliczenie na oceny.
6. Nauczyciel uzasadnia oceny:
 - 1) prac pisemnych ocenianych ze słuchu i wypowiedzi ustnych – ustnie;
 - 2) sprawdzianów, kartkówek, prac klasowych bezpośrednio służących przygotowaniu do egzaminu – pisemnie (w formie punktacji i w razie potrzeby komentarzy) oraz na życzenie ucznia – ustnie;
 - 3) wypracowań domowych – w zależności od typu pracy, formy wypowiedzi itp. – pisemnie (w formie komentarza i/lub punktacji) albo – ustnie.
7. Średnia ważona ocen cząstkowych jest podstawą do wystawienia oceny klasyfikacyjnej, ale o niej nie przesądza. Ustalając ocenę klasyfikacyjną, nauczyciel bierze pod uwagę także wnioski z długoterminowej obserwacji stosunku ucznia do przedmiotu, analizy rodzajów jego aktywności i stopnia zaangażowania w podejmowane zadania oraz uwzględnia motywujący charakter ustalonej oceny.

III Szczególne warunki uzyskiwania ocen

1. Jeśli wskutek nieobecności usprawiedliwionej, w tym szkolnej, uczeń nie uczestniczył w sprawdzianie, kartkówce lub innej pracy klasowej albo nie złożył w wyznaczonym terminie wypracowania domowego, zobowiązany jest to zrobić w nowym terminie, ustalonym z nauczycielem z inicjatywy ucznia niezwłocznie po ustaniu jego absencji. Jeśli uczeń zaniedba ten obowiązek, może otrzymać ocenę niedostateczną, zwłaszcza jeśli jego zaniedbanie uniemożliwia przeprowadzenie zaległej pracy w terminie określonym w Statucie.
2. Szczególnie nieobecność ucznia podczas omówienia zapowiedzianych lektur szkolnych wymaga, by niezwłocznie po ustaniu absencji zgłosił się on do nauczyciela w celu ustalenia terminu i formy sprawdzenia znajomości lektury. Zaniedbanie tego obowiązku skutkuje oceną niedostateczną.
3. Jeśli nieobecność ucznia w czasie przeprowadzania wymienionych w p. 1. form sprawdzania postępów w nauce nie została usprawiedliwiona, otrzymuje on ocenę niedostateczną.

4. Uczeń ma prawo poprawy oceny niedostatecznej i poprawnej otrzymanej za wymienione w p. 1. formy sprawdzania postępów w nauce w ciągu dwóch tygodni od otrzymania tejże oceny – w wyznaczonym przez nauczyciela terminie.
5. Absencja ucznia nie jest usprawiedliwieniem jego niewiedzy o zapowiedzianych formach sprawdzania postępów w nauce, może natomiast być – zwłaszcza długotrwała nieobecność – podstawą do zmiany terminu zaliczenia.
6. Wypracowania klasowe i domowe – jeśli nauczyciel nie postanowi inaczej – uczeń wykonuje na kartkach formatu A4 (najlepiej liniowanych), opatrzonych marginesem; podaje swoje imię i nazwisko oraz zapisuje temat pracy.
7. Materiały kserograficzne i elektroniczne dostarczone przez nauczyciela uczeń powinien gromadzić i starannie przechowywać (te w formie papierowej – w teczce lub, jeśli są niedużych rozmiarów, wklejone w zeszyte); ich utrata nie zwalnia ucznia ze znajomości treści, które materiały te zawierają.
8. Za nieprzygotowanie do lekcji uważa się: brak pracy domowej, nieprzeczytanie poleconych tekstów, w tym lektur szkolnych, niezapoznanie się z innymi wymaganymi tekstami kultury, brak egzemplarza lektury szkolnej w formie papierowej lub elektronicznej (z wyjątkiem telefonu jako nośnika) podczas jej omawiania na lekcji (minimum jednego na dwie osoby), brak zeszytu, podręcznika, zeszytu ćwiczeń, przekazanych uczniowi materiałów dodatkowych wymaganych na danej lekcji.
9. Uczeń może raz – jeśli realizuje program podstawowy – lub dwa razy w semestrze – jeśli realizuje program rozszerzony – zgłosić, że jest nieprzygotowany, nie ponosząc za to żadnych konsekwencji. Każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji lub niezgłoszenie nieprzygotowania dopuszczalnego skutkuje oceną niedostateczną.
10. Uczeń, który korzysta z „dopuszczalnego nieprzygotowania”, nie musi przystępować do niezapowiedzianych kartkówek (z trzech ostatnich tematów) i nie jest wzywany do odpowiedzi.
11. Za dopuszczalne nieprzygotowanie nie jest uznawana niezajomość zapowiedzianej lektury szkolnej i wszelkich zapowiedzianych form sprawdzania postępów w nauce.

IV Zasady udostępniania prac klasowych

Prace klasowe oraz wybrane wypracowania domowe – w celu dokumentowania osiągnięć edukacyjnych ucznia – gromadzone są przez nauczyciela i przechowywane do zakończenia nauki w danym roku szkolnym. Ma do nich wgląd uczeń (podczas omówienia tych prac na lekcji i w dowolnym czasie wyznaczonym przez nauczyciela na prośbę ucznia) oraz rodzice ucznia (w szkole).

V Wymagania na poszczególne oceny klasyfikacyjne

Ogólne wymagania na poszczególne oceny są zawarte w programach nauczania języka polskiego, np. Barbara Pałasz, *Sztuka wyrazu. Program nauczania języka polskiego w czteroletnim liceum ogólnokształcącym i pięcioletnim technikum. Zakres podstawowy i rozszerzony*, s. 22; zob. https://gwo.pl/strony/299/seo_link:programy-nauczania.